

Mechanizátor/mechanizátorka výroby sazenic v lesních školcích (kód: 41-026-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Mechanizátor pro výrobu sazenic v lesních školcích
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Práce s traktory, traktory s GPS, autonomními stroji a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic v lesních školcích	3
Mechanizované zpracování půdy, hnojení a příprava záhonů v lesních školcích	3
Výroba a ochrana sadebního materiálu v lesní školce	3
Výroba obalované sadby	3
Zavlažování lesních školek	3
Vyhotovování výkazů o práci v lesní školce	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 20.05.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Práce s traktory, traktory s GPS, autonomními stroji a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic v lesních školkách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat problematiku provozu strojů, použití paliv, maziv a ostatních provozních náplní v návaznosti na zásady hygieny, bezpečnost práce a ochranu životního prostředí při jejich používání	Ústní ověření
b) Popsat obvyklé mechanizační prostředky a druhy neseného nářadí za traktorem využívané v lesních školkách, jejich účel, způsob použití a jejich údržbu (pluhy, obracáky, rotavátory, kypřiče, smyky, válce, secí stroje, školkovací stroje, postřikovače, rozmetadla)	Ústní ověření
c) Provést pravidelnou kontrolu a údržbu traktoru a popsát provedení nejčastějších drobných oprav při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Mechanizované zpracování půdy, hnojení a příprava záhonů v lesních školkách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé druhy přípravy půdy orbou (jarní, podzimní), definovat jejich výhody a nevýhody, popsát techniku způsobu provedení orby a kritéria správného provedení	Ústní ověření
b) Popsat další způsoby přípravy a zpracování půdy, popsát techniku způsobu a kritéria správného provedení (kypření, smykování, válení, vláčení)	Ústní ověření
c) Popsat způsob aplikace zadaných druhů hnojiv pomocí mechanizačních prostředků	Ústní ověření
d) Popsat zakládání, ošetřování a aplikaci kompostů a pěstebních substrátů pomocí mechanizačních prostředků	Ústní ověření
e) Předvést provedení některého ze způsobů mechanizovaného zpracování půdy a aplikaci určených hnojiv při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení
f) Popsat zásady používání chemických látek v lesních školkách včetně zásad BOZP	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba a ochrana sadebního materiálu v lesní školce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat zásady manipulace s osivem a sadebním materiálem v lesní školce s využitím mechanizace – skladování, stratifikace a setí osiva, hnojení, kypření, podřezávání, školkování, vyzvedávání, třídění, zakládání, krátkodobé i dlouhodobé skladování sadebního materiálu, jeho nakládka, expedice a přeprava	Ústní ověření
b) Určit základní druhy lesních dřevin	Praktické předvedení
c) Popsat přípravu a nastavení samostatného či neseného secího stroje, školkovacího stroje, postřikovače a podřezávače	Ústní ověření
d) Prakticky předvést přípravu a nastavení samostatného či neseného secího stroje nebo školkovacího stroje nebo podřezávače nebo postřikovače a jeho zapojení za traktor a provést setí, školkování, podřezání nebo postřik	Praktické předvedení
e) Definovat zásady pro správnou manipulaci, nakládku, expedici, označování a přepravu sadebního materiálu s ohledem na ochranu jeho kvality a životaschopnosti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba obalované sadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob přípravy substrátů pro výrobu obalované sadby, včetně dezinfekce, a popsát použitou mechanizaci	Ústní ověření
b) Popsat způsoby výroby obalované sadby (ruční, mechanizovaná) a druhy použitých obalů	Ústní ověření
c) Předvést a popsát jednotlivé kroky ruční výroby obalované sadby	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zavlažování lesních školek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby zavlažování v lesních školkách a předvést přípravu, kontrolu a údržbu vodního zdroje, čerpadel, rozvodů vody a nastavení dávkování a intenzity závlahy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Vyhotovování výkazů o práci v lesní školce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s výkonem prací v lesních školkách	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Uchazeč o zkoušku musí být dále držitelem platného řidičského oprávnění skupiny T.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítáním zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k provedení zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládnutí předváděných operací a dodržování platných norem a legislativních požadavků. Přitom je nutné posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.

Zkouška proběhne v lesní školce, kde je možné ověřit dovednost práce s mechanizačními prostředky, ve vhodné vegetační době pro její vykonání.

U odborné způsobilosti **Mechanizované zpracování půdy, hnojení a příprava záhonů v lesních školkách** v kritériu c) uchazeč popíše aplikaci zkoušejícím zadaných druhů hnojiv. V kritériu e) bude uchazeč pracovat podle zadání zkoušejícího na ploše minimálně 10 m².

U odborné způsobilosti **Výroba a ochrana sadebního materiálu v lesní školce** v kritériu b) budou předmětem poznávání následující dřeviny, a to jejich semena, semenáčky a sazenice:

Jehličnaté: smrk, jedle, douglaska, borovice, vejmutovka, modřín.

Listnaté: dub, buk, habr, javor, jasan, jilm, bříza, jeřáb, ořešák, třešeň, lípa, olše, topol, vrba.

V kritériu d) bude uchazeč pracovat podle zadání zkoušejícího na ploše minimálně 5 m².

U odborné způsobilosti **Výroba obalované sadby** v kritériu c) uchazeč předvede výrobu obalované sadby v množství minimálně 5 ks.

U odborné způsobilosti **Vyhotovování výkazů o práci v lesní školce** v kritériu a) uchazeč předvede vyplňování zadaných formulářů – školkařská evidence, průvodní listy, rostlinolékařské pasy, evidence použití přípravků na ochranu rostlin (POR), včetně záznamů o používání, údržbě a opravách nářadí, strojů a zařízení.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněn předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí

ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen ověřovat odborné způsobilosti při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnotícího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na lesnictví nebo zemědělství a nejméně 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti lesního hospodářství.
- b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesnictví nebo zemědělství a nejméně 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti lesního hospodářství.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na lesnictví nebo zemědělství a nejméně 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti lesního hospodářství.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, mze.gov.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- pracoviště (školkařský provoz) umožňující rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost
- zkušební místnost
- traktor
- alespoň jedno nářadí za traktor na zpracování půdy – pluh, obracák, rotavátor, kypřič, smyk, válec
- alespoň jedno nářadí za traktor na aplikaci chemických látek a hnojiv – postřikovač, rozmetadlo
- samostatný či nesený secí stroj nebo školovací stroj nebo podřezávač nebo postřikovač
- ruční motorový postřikovač
- vodní zdroj, čerpadla a rozvody vody
- pohonné hmoty a provozní kapaliny
- osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP) předepsané pro výkon jednotlivých činností
- sazenice, sadbovače
- chemické látky a přípravky, voda, nádoby, odměrky a váhy na přípravu roztoku, jíchy
- semena, semenáčky a sazenice k poznávání dřevin
- záznamy o provozu mechanizace a pracovní záznamy
- lékárnička
- dopravní prostředek k přesunu na dané pracoviště

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Hradecká lesní a dřevařská společnost a. s.
- Lesní společnost Broumov Holding, a. s.
- Lesy České republiky, s. p.
- Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk
- Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

Hodnotící standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.